

F. t. I. vedr. færøske myndigheders overtagelse af sager m.v.

konkret vurdering af den enkelte traktat, konvention eller anden folkeretlig retsakt, herunder af eventuelle erklæringer afgivet i forbindelse med ratifikation.

Med hensyn til sager og sagsområder, der overgår til Færøerne på grundlag af det foreliggende lovforslag, vil de færøske myndigheders kompetence også være begrænset i overensstemmelse med det ovenfor anførte, jf. lovforslagets § 5.

Det indebærer bl.a., at det også i forhold til sager eller sagsområder, der overgår til Færøerne på grundlag af det foreliggende lovforslag, vil ligge udenfor de færøske myndigheders beføjelser at udstede regler mv., der ville være i strid med internationale regler, som også gælder for Færøerne, herunder f.eks. Den europæiske Menneskerettighedskonvention.

For at efterleve kongerigets internationale forpligtelser er det i en række tilfælde påkrævet at gennemføre interne opfyldelseshandlinger i form af bl.a. lovgivning. Det følger af pligten for de færøske myndigheder til at respektere internationale forpligtelser, der gælder for Færøerne, at de færøske myndigheder i sådanne tilfælde har pligt til at gennemføre den nødvendige lovgivning mv. på Færøerne, i det omfang der er tale om varetagelsen af et anliggende, som på det pågældende tidspunkt er overgået til de færøske myndigheder.

Det bemærkes i den forbindelse, at de danske myndigheder inden tiltrædelse af traktater og andre internationale aftaler, der omfatter Færøerne, indhenter en udtalelse fra de færøske myndigheder.

Hjemmestyrelovens § 6

I lovforslagets § 5 er det endvidere fastsat, at hjemmestyrelovens § 6 finder tilsvarende anvendelse.

Efter hjemmestyrelovens § 6, stk. 1, varetages anliggender, der ikke i medfør af hjemmestyreloven henhører under de færøske myndigheder, »som rigets fællesanliggender af rigsmyndighederne«. På tilsvarende måde vil de sager mv., der omfattes af lovforslagets § 2, også fortsat blive varetaget af de danske myndigheder, indtil det tidspunkt hvor vedkommende sag mv. overgår til de færøske myndigheder.

Hvis der måtte opstå tvivlsspørgsmål om de færøske myndigheders kompetence i forhold til de danske myndigheder, vil en endelig stillingtagen hertil efter hjemmestyrelovens § 6, stk. 2, skulle ske i et nævn, som består af to af regeringen og to af det færøske landsstyre valgte medlemmer samt tre højesteretsdommere udpeget af Højesterets præsident, hvoraf den ene udpeges som formand.

Selv om dette nævn aldrig har været i funktion under den gældende hjemmestyrelov, er det færøske

landsstyre og regeringen enige om, at bestemmelsen i § 6, stk. 2, bør finde tilsvarende anvendelse i forhold til eventuelle tvister om de færøske myndigheders kompetence med hensyn til sager og sagsområder, der omfattes af dette lovforslag. Statsministeren vil ligeledes i den forbindelse kunne suspendere en beslutning, som er forelagt for nævnet, indtil dettes afgørelse foreligger, jf. herved hjemmestyrelovens § 6, stk. 3. Hermed vil der på forhånd være fastlagt en fremgangsmåde for det tilfælde, at der skulle opstå tvivlsspørgsmål af den nævnte karakter.

Hjemmestyrelovens § 10, stk. 2, 2. pkt.

Der er i hjemmestyrelovens § 10, stk. 2, 2. pkt., fastsat et princip om ligestilling mellem færinger og andre danske statsborgere. Efter bestemmelsen kan der således ikke i lovgivning og forvaltning gøres forskel mellem færinger og andre danske statsborgere bortset fra de særlige undtagelser, der fremgår af bestemmelsen i § 10.

Efter denne bestemmelse kan princippet om ligestilling fraviges i spørgsmål om valg til de færøske hjemmestyreorganer, hvor valget og valgbarehed kan gøres afhængig af, at vedkommende er færing. Som færing anses efter bestemmelsen den, som har dansk statsborgerskab og er hjemmehørende på Færøerne.

Hjemmestyrelovens § 13

I hjemmestyrelovens § 13 er det bestemt, at alle »på Færøerne gældende bestemmelser, der ikke strider mod [hjemmestyreloven], forbliver i kraft, indtil de ændres eller ophæves af rette myndighed«.

Det foreslås, at hjemmestyrelovens § 13 også skal gælde for sagsområder mv., der overgår til de færøske myndigheder på grundlag af det foreliggende lovforslag, jf. forslaget § 5. Dermed vil folketingslove mv. inden for disse sagsområder mv. fortsat gælde på Færøerne, så længe de færøske myndigheder ikke har benyttet sig af muligheden for at udstede egne love mv. Det sikrer, at der ikke kan opstå rets-tomme rum på de pågældende områder. Det vil dog som nævnt under pkt. 3.2.2 kunne være nødvendigt, at der på Færøerne gennemføres lovgivning, før et sagsområde mv. overtages. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis der skal være fastsat nærmere regler om den organisatoriske struktur på et område.

*6. Andre spørgsmål**6.1. Særligt om et færøsk domstolssystem*

De færøske myndigheder vil i medfør af lovforslagets § 2, stk. 2, kunne overtage retsplejen, herunder